

In de tijd dat Napoleon hier de macht had, werden jonge mannen uit ons gebied opgeroepen om mee te vechten in zijn leger. Echter niet alle jonge mannen luisterden naar de oproep om te komen. Je gaat je verdiepen in het verhaal van de gebroeders Relouw uit Leunen, die niet in dienst wilden gaan, met alle gevolgen van dien.

In januari 1791 besluit Antoon Relouw met zijn gezin te verhuizen van Deurne naar de andere kant van de Peel, naar het dorp Leunen bij Venray. Hier koopt hij een kleine boerderij, waar vader Relouw met zijn zoons op het land werkte.

In het jaar 1804 grijpt Napoleon ook hier de macht en woonde de familie opeens in Frans gebied. Dit heeft tot gevolg dat in het jaar 1806 zijn zoon Jan Frans opgeroepen wordt om in het leger van Napoleon mee te vechten. Hij kiest ervoor om niet te gaan; in plaats daarvan vlucht hij terug naar zijn geboortestreek aan de andere kant van de Peel. Jan-Frans wordt tot dienstweigeraar verklaard en zijn ouders krijgen op juni 1807 een boete van 500 francs (omgerekend naar deze tijd ongeveer €1800,00). Zijn ouders kunnen dit echter niet betalen en daarom worden hun spullen in een openbare veiling verkocht. Voor deze gedwongen verkoop plaats vindt, keert Jan Frans terug op 18 november dat jaar en geeft aan dat het hem spijt dat hij op de vlucht geslagen is. De boete hoeft niet meer betaald te worden en Jan-Frans vertrekt te voet naar Aken, om daar te worden ingedeeld bij het 5e regiment jagers te paard.

De jongere broer Willem, geboren in 1788, haalt dezelfde streek uit als hij in 1808 in dienst moet. Daarvoor krijgen zijn ouders op 30 mei 1809 een boete opgelegd van 1500 francs (€5400,00).

Dan is het de beurt aan de 20 jarige zoon Jan, geboren 1790. Omdat hij de derde is uit het gezin, mag hij meedoen aan een vrijstellingsloting. De kans dat hij ingeloot wordt is klein, want hij had een hoog

lotingsnummer, nr. 180. Dit betekent praktisch vrijstelling, want de lagere nummers komen vaak als eerste aan de beurt. Maar dan krijgt Jan toch bericht dat hij in dienst moet en ook Jan besluit het voorbeeld van zijn broers te volgen en duikt onder bij familie in Holland. Op dat moment heeft de familie Relouw twee dienstweigeraars, namelijk Willem en Jan.

In de nacht van 7 op 8 juni 1809 keert Willem terug naar huis en geeft aan dat het hem spijt. Hij treedt in en wordt ingedeeld in het 72e linie-regiment. Dan is het 18 februari 1810 de beurt voor Jan Relouw om zich te melden op het gemeentehuis. Hij komt niet. Als Jan weer thuis blijkt te zijn, wordt hij op 28 september gearresteerd bij zijn ouderlijk huis op nr. 418 te Leunen. Hij wordt een tijdje opgesloten in het cachot (gevangenis) van het gemeentehuis Venray en vervolgens afgevoerd naar Aken. Van daaruit wordt Jan naar Lille gebracht naar een verzamelplaats voor deserteurs.

Het verhaal is daarmee nog niet ten einde, want er komt op 5 november 1810 een brief van de Franse prefect (bestuurder). Hij vraagt aan de burgemeester waar Willem Relouw is, want die is weer verdwenen? Als gevolg hiervan komen in februari 1811 Garnizoen soldaten naar Venray op zoek naar enkele dienstweigeraars, waaronder Willem Relouw en Jan Rongen. Garnizoen soldaten zijn militairen, die bekend staan vanwege hun lastige gedrag. Op 15 februari keert Willem terug, betuigt weer spijt, waarna de burgemeester hem overdraagt aan de Franse militaire politie.

Op 28 juni 1811 krijgt vader Relouw een brief van zijn zoon Jan. Hij heeft zijn straftijd in Lille uitgezeten en hij strijdt nu samen met zijn broer Willem in het 22e linie-regiment in Middelburg. Hierna is er officieel niets meer van de gebroeders Jan-Frans, Willem en Jan vernomen. Hun namen duiken pas weer op in een document uit 4 juli 1815. Zij worden in dit document als vermist opgegeven.

7

Opdrachtkaart

De lotgevallen van de gebroeders Relouw

Tijd van pruiken
en revoluties
1700 tot 1800

Wat ga je doen?

Lees het verhaal over de gebroeders Relouw. Uit het verhaal wordt duidelijk dat de Fransen tijdens hun verblijf hier alle gebeurtenissen goed opschreven. Hierdoor kun je een tijdlijn tekenen, waarin je kunt laten zien wat er gebeurde. Hieronder staat een voorbeeld, dat je kunt gebruiken, maar je mag er ook zelf een maken. Bij ieder jaartal kun je minstens één gebeurtenis schrijven, soms twee.

Wat heb je nodig?

Een kopie van de tijdlijn, liniaal, potlood en pen.

1791

1794

1806

1807

1808

1809

1810

1811

1815

VERTELD
OM NOOIT
TE VERGETEN

© Copyright:
Rooy's Gidsen Gilde
De Jongens van Boven